

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36
Administració: PLASSA Sant ROCH, 11
Representació Administrativa á Barcelona
Llibreria de Alvar Verdagner Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Sabadell. 4 rals al mes.
Fora. 14 » trimestre
Un número sol. 5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.

Nou metxero "SISTEMA DOMINGO"

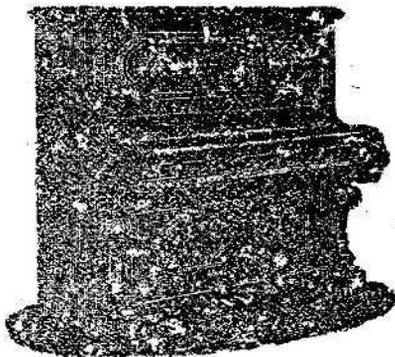
Economia veritat 50 per 100

Metxeros senzills tubo llarch. á 6 ptas.
» ab tubo imitació electricitat. . . . de 10 á 15 »
Manguitos sols. á 1'50 »

VENDAS AL ENGROS Y AL DETALL

PLASSA SAN ROCH, NUM. 11

Lo manguito «SISTEMA DOMINGO» pot col·locarse á tota mena de metxeros incandescents.

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats u' hi hán 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA
Rambla, 93. — SABADELL

DISCURS

DEL PRESIDENT DE LA «UNIÓ CATALANISTA» D. ANTONI GALLISSÀ EN L'ACTE DE DESCUBRIR LA LÁPIDA DEDICADA AL BISBE MORGADES.

Excelentíssim é Ilustríssim Senyor: la Junta Permanent de la «Unió Catalanista» s' complau avuy en portar á cumpliment un acort pres en los dias memorables de la solempne consagració d' aquest Sant temple, pera perpetuar las patrióticas paraulas que, en aquell acte, la fe més ardenta y 'l més lligitim entussiasme feren brollar de vostre cor generós.

Los que prengueren aquest acort be comprenian la importancia de la obra per vos realisada al tornar á la Verge Santíssima son antiquíssim trono en la casa payral de Catalunya, y 'ls anys desde llavors transcorreguts han descobert més clarament encara 'l simbólich sentit d' aquesta restauració.

Be l' ha pogut comprendre la «Unió» aquest sentit. Al seguir sa tasca ab incansable zel, en tots los àmbits de Catalunya tota, á totas las portas ha trucat per despertar lo dormit esperit de la terra. Sols li han respost las que tancavan encara 'l caliu del passat, sols l' art las hi ha obertas de bat á bat també.

¿Quina altra cosa son aquestas pedras sinó historia y art vivents, ab la vida ardorosa de la fe? ¿Qui dirá més alt que aquest Sant temple resostit del ras de terra, que la nació catalana no es pas morta encara? ¿Y per qué s' han clos y sagellat per vostra má 'ls sepulcres de comtes y d' abats fundadors d' aquella nació, si no es ber significar que Catalunya l' ha ohit á la fi 'l clam de patria que á tothora sortia de llurs bocas badadas?

Si, Excelentíssim é Ilustríssim senyor, be vos ne podeu ab justicia alabar d' haver *travallat per fer restaurar l' esperit* de Catalunya y be 'ns las heu mostradas las virtuts que han de fer revivre las venerandas tradicions de nostra terra, y no ho heu fet aixó sols en aquesta obra que tants esforços costá, sinó que, extenent la vostra activitat incansable á tots los ordres de la humana cultura, heu fet pujar lo nivell intelectual de Catalunya.

Diguiho, sino, 'l vol que ha pres la predicació en la nostra llengua que ab vostre bon exemple y ab vostra autoritat tant y tant haveu fet creixer. Diguiho l' encoratjament que á tothora donéu als que conresan las lletras catalanas, y parli més alt que res l' incomparable museu episcopal que poden envejar las ciutats més cultes del mon, y que ha con-

vensut de catalanisme á tants artistes y á tots als qui com á ells las convencions los hi han d' entrar pels ulls.

En aquest museu la Catalunya industrial d' ara, tant esvanida ab sos productes híbrids, pot apendre, que son passat li donará moltes lliçons encare.

En son lloch y á son temps la Unió vos ha donat testimoni de son agrahiment per cada un d' aquestos multiplicats esforços y are que per vista d' ulls vos contemp'tém ple de vida y salut, per tots ells vos ne doném novament testimoni.

Certament podriau morir contenta si atenguesseu tantols á la vostra obra que es gran y meritoria, més Deu nostre Senyor no ho permeterà pas encare. Estém atravessant dias calamitosos y Ell que 's complau en allargar la vida al qui es única esperansa nostra en la present tribulació, al Santíssim Pare Lleó tretzé, també 's complaurá si á més altas cosas no 'l te destinat en mantenir molt temps encare en lo cor de Catalunya, en la seu dels Olivas, á son ministre ja que tanta y tanta confiança tenen en ell los catalans y tant d' amor li pertan.

No sabém pas que será de Catalunya en los nous conflictes; més no dúptém tampoch de la misericordia de Deu.

Y are prou parlar en nom de la Unió, que aquí no puch deixar de portarhi, encare que tant indignament com la primera, altra representació, la dels admiradors y continuadors de las tradicions artísticas de Catalunya. En aquest lloch y en nom d' ells vuy fer homenatge de respecte y amor á la memoria dels Rogents. ¡Tots dos morts! Lo pare, nostre mestre carinyós que 'ns ensenyá estimar la terra estimantne son art. Encare 'm sembla véurela la seva venerable figura aquí, á Frontanya, y Poblet, á Tarragona, per tot arreu hont se trobés una pedra d' aquesta fesomia románica tant de casa, tant nostra.

En Francesch, l' amich y company estimat que dedicá sa joventut d' artista á aquesta casa. Vulga la Santa Verge al un y al altre premiarlos las sevas bonas obras.

Y vos, Excm. é Iltrm. Senyor, no ho dupteu: héu ajudat á posar los fonaments d' una nova escola artística catalana plena de respecte al passat y d' entusiasme, y no será aquesta l' arma més fluixa dels nostres combats. Per aixó l' autor d' aquest monument commemoratiu, aquí present, com fervent adepte qu' es d' aquesta escola ha volgut representar en lo combat de Sant Jordi ab lo drach la lluyta del bé y del mal. En aquest combat contra 'ls ja seculars mals de Catalunya vos seguirem los catalans. Qui sab! Potser aquí á Ripoll hi torni á ressonar lo nostre crit antich: «Sant Jordi, Santa Maria».

Consistori dels Jochs Florals de Barcelona

VEREDICTE

PREMIS ORDINARIS

ENGLANTINA D' OR.—Número 270. *Els segadors d' are*. Lema: Cada temps las sevas armas.

ACCESSIT PRIMER.—Número 137. *La Pedra dreta*. Lema: La patria es forta.

ACCESSIT SEGON.—Número 37. *Romans de cego*. Lema: Damas y cavallers.

VIOLA D' OR Y ARGENT.—Número 242. *La Mare de Deu*. Lema: ... es del bressol que tornas!

ACCESSIT PRIMER.—Número 199. *Memento*. Lema: Pulvis eris.

ACCESSIT SEGON.—Número 271. *Ojival*. Lema: Fides.

FLOR NATURAL.—Número 110. *Sinfonies poemàtiques*. Lema: Notes suggestives.

ACCESSIT PRIMER.—Número 177. *La mort de las flors*. Lema: Nul souvenir des iles blondes, etc. (A. FONTAINES).

ACCESSIT SEGON.—Número 156. *Borratxera*. Lema: Ja sé que no tinc coratje—per matarme tot d' un cop,—jo voldria una mort dolça—que 'm matés á poch á poch.

PREMIS EXTRAORDINARIS

PREMI OFERT PER LO CONSISTORI Á LA MILLOR COMPOSICIÓ EN PROSA.—Número. 153. *Donéunos aygua Magestat!* Lema: Set tenia 'l poble juheu.

ACCESSIT PRIMER.—Número. 185. *Lo fossar peyral*. Lema: Vidi somnium.

ACCESSIT SEGON.—Número. 67. *Festa major*. Lema: Gent nostra.

PREMI OFERT PEL CONSISTORI PERA HONRAR LA BONA MEMORIA DEL EXIMI POETA EN MARIAN AGUILÓ Y FUSTER.—Número 38. *Profecia d' en Marian Aguiló*. Lema: Post nubila.

Premi ofert per l' Eminentíssim senyor Cardenal Casañas, bisbe d' Urgell.—Número 302. *Al beato Joseph Oriol*. Lema: Decus Barcinonis.

Premi ofert per l' Excm. é Iltm. senyor Arquebisbe de Tarragona.—Número 162. *Lo Rosari de Maria*. Lema: Regina Sanctíssima Rosarii.

Premi ofert per l' Excm. é Iltm. senyor Bisbe de Barcelona.—Número. 257. *L' iconografia Mariana en Catalunya*. Tema: Populum suum vidi cum ingenti gaudia tibi offerre donaria.

Premi ofert per l' Excm. é lltm. senyor Bisbe de Menorca.—Número 133. *La conquesta de Menorca*. Lema: ¡A lor! ¡A lor!

Premi ofert per l' Ateneu Barcelonés.—Número 260. *Compendi de la Historia de Catalunya*. Lema: Gloriosæ dicta sunt de te Cathalonix. (Martí I en las Corts de Barcelona).

Premi ofert per lo Foment del Treball Nacional de Barcelona.—Número 166. *La Filosa*. Lema: Are com avans y com sempre.

Accésit.—Número 237. *La Filosa*. Lema: Serás del foment simbol—y emblema del treball.

Premi ofert per la Lliga de Catalunya.—Número 109 *Lo compromís de Casp*. Lema: Visca Catalunya.

Premi del Excm. Ajuntament de Reus.—Número 233. *Sant Bernat Calvó*.

Premi ofert per la Redacció de *La Costa del Llevant*.—Número 290. *Lo Guayta de Montjuich*. Lema: Histórich.

Los demés premis no s' adjudican.

Lo que 's fa públich pera coneixement dels interessats.

Barcelona 24 d' Abril de 1893.—Francisco Romani y Puigdemolas, *President*.—Maurici Barrés, (ausent).—Albert Llanas.—Ramon d' Abadel.—Alexandre de Riquer.—Lluís Durán y Ventosa.—Pelegrí Casades y Gramatxes, *Secretari*.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Sant Pere Armengol, mártir; Anastasi, papa y confessor; Toribi, arquebisbe y confessor; Antimi, bisbe y mártir; Santa Zita, verge.

Sant Pere Armengol nasqué á la Guardia del Prat, bisbat de Tarragona, d' una ilustre familia descendenta dels comptes d' Urgell qual apellido perteneix avuy als barons de Rocafort. Enorgullit Pere en sa joventut ab la noblesa de son llinatge cometé tota mena d' excessos y en la pendent dels vicis aná á parar capitá de bandolers.

Perseguit per son pare 'n Arnau per ordre del rey en Jaume, los bandolers feren forta resistència á las tropas trobantse cara á cara pare y fill, quin, reconeguent al autor de sos dias caigué de jonolls y entregá l' espasa á n' Arnau ab grans senyals de penediment y obtenint lo perdó se retirá al convent de la Mercè de Barcelona. Després de molts penitencias professá en dita religió y ultimament passá á l' Africa ab varis companys á redimir cautius, quedantse allí en penyora pera lliurar divuit noys que 'ls moros tenian presos. entre tant sos companys los enviessen lo rescat.

Trigant mes de lo regular á arribar la cantitat convinguda los moros lo condemnaren á mort y lo penjaren deixantlo á la forca perque 'ls corps se 'l menjessen, quant passats vuit dias arribá Fray Guillém ab lo rescat y sapiguent la trista nova aná al peu de la forca per veurer son company y trovant que no donava senyals de descomposició s' hi acostá y senti á n' Armengol que l' hi parlava y l' hi deya quo 'l baixés de la forca, lo qual verificá desseguida baixantlo viu y ab bona salut ab qual prodigi se convertiren molts moros que ho presenciaren.

Torná á Barcelona portant ben imprés lo sech al coll, y després se retirá al convent

de la Mare de Deu del Prat, bisbat de Tarragona, ahont morí santament l' any 1284 al cap de 12 anys del suplici de la forca.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Feliu Griera y Umbert, Jacinta Benesat, Joan Costa Casablanca, Feliu Fontanet Casali. Nové aniversari de Camila Massagué. A las deu, ofici funeral per Andreu Coll.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—Missas per los difunts.

Notas oficials

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 26.

Naixements: Joan Vivé Llopart.

NOVAS

Demá dematí, á un quart de deu, en la Parroquia de S. Feliu, tindrán Hoch los funerals pera 'l sufragi de l' ánima de donya Maria Cós y Dardalló (q. e. p. d.), mare de nostre estimat amich y company don Angel Manau.

Segons sembla, ha desaparegut la alarma que s' havia produhit entre 'l públich pera anar á cambiar los bitllets de Banc d' Espanya.

Ni á Madrid, ni á Barcelona h' ha cap mica de pressa pera 'l cambi de plata, lo qual proba que s' ha restablert la tranquilitat.

La *Gaceta de Madrid* ha publicat una Real ordre cridant al servey actiu á 30.000 homes dels 46.094 excedents de cupo del reemplaç de 1897, devent ferse la concentració 'l dia 5 del mes entrant.

D' aquestos reclutas corresponen 292 á la zona 59 de Barcelona y 440 á la zana 60. A Mataró 'n corresponen 512, á Manresa 520, á Girona 461, á Tarragona 444 y á Lleyda 646.

Lo dissapte degué celebrarse á la Catedral de Solsona un solemne ofici á tota orquesta á honra y gloria de Sant Jordi, Patró de Catalunya. En l' atent ofici que havém rebut convidantnos á aquesta cerimonia relligiosa 's fa constar que á aquest patriótic acte confian que tots hi anirán á juntar las oracions, pera que per, intercessió dels gloriós Sant Jordi, nos retorni 'l bon Deu las llibertats de Catalunya.

Hem vist en un diari de Barcelona que un corredor de barcos, bastant conegut en aquella plassa, ha rebut per telégrafo la noticia de que han quedat rescindits tots los contractes de carbó ajustats per aquella ciutat.

Los exportadors d' aquest mineral, cumplint las ordres de la supciositat de son pays, han resolt no flectar cap barco ab l' expressat mineral.

Convocats per lo senyor Gunná avants d' ahir se reuniren en lo Foment del Treball Nacional los exportadors de Barcelona pera acordar la línea de conducta que convé seguir en las actuals circumstancias.

Avants d' ahir á la tarde, tingué lloch una reunió en lo Gremi de Fabricants pera posarse d' acort respecte á las midas que deuen pendrer nostres industrials, devant de l' alsa terrible qu' han sufert los cambis.

Segons sembla dominá entre altres l' acort de dirigir una circular als comerciants espanyols, fénlos hi veurer la necessitat en que 's troban los fabricants d' aumentar los preus dels articles en vista de l' alsa qu' han tingut totas las primeras materias.

En la rehina població de Ripollet tingué lloch lo diumenge últim un acte públich en demostració del agrahiment que senten son habitants per son actual Alcalde, presentantli un pergami plé de firmas de personas pertanexents á totas las classes socials y 'ab la següent dedicatória escrita en catalá «Homenatge d' agrahiment que Ripollet del Vallés dedica á son digne Alcalde D. Joan Buxó per son desvetilament en favor dels interessos comunals de la vila».

Hi ha una orla en la que 's veu l' escut de Ripollet rodejats d' angels sostenint lo bastó y las balansas de la Justicia y la corona de llauré; apareixent també lo teléfono, lo pont del riu, lo nou campanar y 'l magnífich Colegi de Nostra Senyora del Rosari, milloras totas degudas á sa iniciativa unas y altrás en las que hi ha contribuít d' una manera directa. Lo d' buix primorós y ben combinat es degut á la ploma y pincell de nostra bon amich lo Sr. Flós y Calcat.

Copiém d' una correspondencia de Madrid, inserta en un diari de Barcelona lo següent que recomaném á nostres llegidors:

«Estém en ple período del impresionisme en política. No 'ns vinguin ab reflexions y deduccions llógicas referents á lo que pot ocorre atés lo plantejament y 'l desenrotllo del conflicte ab los Estats Units, l' aspecte de la cuestió de Cuba, actitud de las potencias y forsas morals y materials que te la Espanya per sortir com millor pugui del enredo en que 'ns hem ficat.

Aquí no 's tracta d' aixó ni 'l que 'ns ve ab rahons d' aquesta mena mereix la atenció de ningú. No admeten més que noticias y noticias sensacionals. Si la escuadra nortamericana que está devant de la Habana ha fugit dispersada á las primeras cañonadas que ha disparat lo fort de Morro, si 'ls nostres barcos han fet presa en la escuadra aquella ó al revés,

